

Nyt museum i Varde

Åbent daglig

10-16

- om Sct. Jacobi Skoles forvandling

Claus Kjeld Jensen

Optakten

I efteråret 2007 fik museet et af den slags tilbud, som man dårligt kan sige nej til. Entreprenør og iværksætter Steen Dyrvig var godt i gang med at planlægge det ny bykvarter omkring den nedlagte Sct. Jacobi Skole midt i Varde. I den forbindelse kom han med det tilbud, at museet kunne lave udstillinger i skolens gamle hovedbygning og i den gamle gymnastiksal.

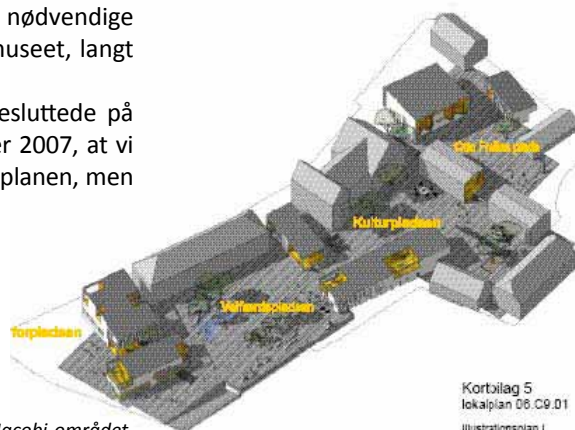
Da vi netop stod overfor at beslutte, hvad der skulle ske med de gamle udstillinger i Varde, var muligheden for at flytte ned på Torvet interessant. Ikke mindst fordi Steen Dyrvig tilbød at sætte bygningerne i stand til vores formål. Lige pludselig kunne vi komme i gang med at realisere de nødvendige planer for forandring af museet, langt hurtigere end forventet.

Museets bestyrelse besluttede på sit sidste møde i december 2007, at vi skulle arbejde videre med planen, men

at vi samtidig skulle have en overordnet masterplan for hele museumsområdet at forholde os til. Som det kan læses andetsteds i denne årbog blev en overordnet plan lavet og den har vi nu at styre efter. Men her skal det handle om første etape af det ny Varde Museum.

En gammel skole

Sct. Jacobi Skole i Varde er opført i 1856, og den er ombygget og udvidet flere gange, senest i 1970'erne. Siden byrådet i 2004 tog den principbeslutning, at skolen skulle lukke og erstattes af en ny, er der næppe brugt mange midler på indvendig vedligeholdelse. Så da jeg første gang besøgte skolen

Fra lokalplanen for Jacobi-området.

Kortbilag 5
Lokalplan 06.C9.01
Illustrationsplan I

med Sten Dyrvig i efteråret 2007, lignede den præcis det den var: En udtjent, gammel skole. Men som ejendoms-mæglerne siger: Et hus med store muligheder. For dels er der mange gode kvadratmeter i den gamle skole. Dels er placeringen tæt ved Torvet i Varde og midt i det ny byrum meget attraktiv og meget tillokkende, når man nu gerne vil skabe større opmærksomhed omkring museet.

En oversigt fra lokalplanen giver en fornemmelse af det ny centerområde på den gamle skole. Flere af skolens bygninger er her nedrevet, og nye bygninger skudt op på deres plads. På luftfotografiet får man en fornemmelse af forandringerne, mens de stod på. Billedet er taget efter at de centrale bygninger på skolen er nedrevet – og efter museets udgravninger i skolegården. De to bygninger, museet le-

jer er de to tættest på Sct. Jacobi Kirke, dels den gamle hovedbygning (Bygning A), dels det gamle skolebibliotek, der oprindeligt er bygget til gymnastiksal (bygning G2). Bygning A er på tre plan og bygning G2 er på 2. Bortset fra halvdelen af stueplanet i bygning A kommer museet til at råde over alle fem etager. Den ene halve etage, som museet ikke får, er i forsommeren 2008 indrettet til Cafe Borgerskolen, og det

Sct. Jacobi skole under forvandling. Der arbejdes på parkeringskælder og bygges nye huse mod nord. Bygning A er bygningen lige vest for Sct. Jacobi Kirke, bag blodbøgen, og bygning G2 er bygningen med skifertag, der ligger vinkelret på bygning A. Luftfoto taget den 25. juni 2008 af Lene B. Frandsen.

Skolen som den så ud i foråret 2008.

er planen, at der også fremover skal drives café her side om side med det ny museum.

Planerne for det ny museum

Da byrådet gav grønt lys for idéen om et nyt museum på den gamle skole på sit møde den 3. juni 2008 fik vi travlt. Vi havde nemlig et ønske om at kunne vise første etape af det ny museum allerede i sommeren 2008, og hvis vi skulle nå at have glæde af turiststrømmen, måtte vi arbejde hurtigt.

Sten Dyrvig fremskyndede istandsættelsen af 1. etagen i A-bygningen, og vi lagde planerne for indretningen af denne etage. Det blev hurtigt besluttet, at første fase af det ny museum skulle rumme to udstillinger: Dels en udstilling om de arkæologiske udgravninger i forbindelse med

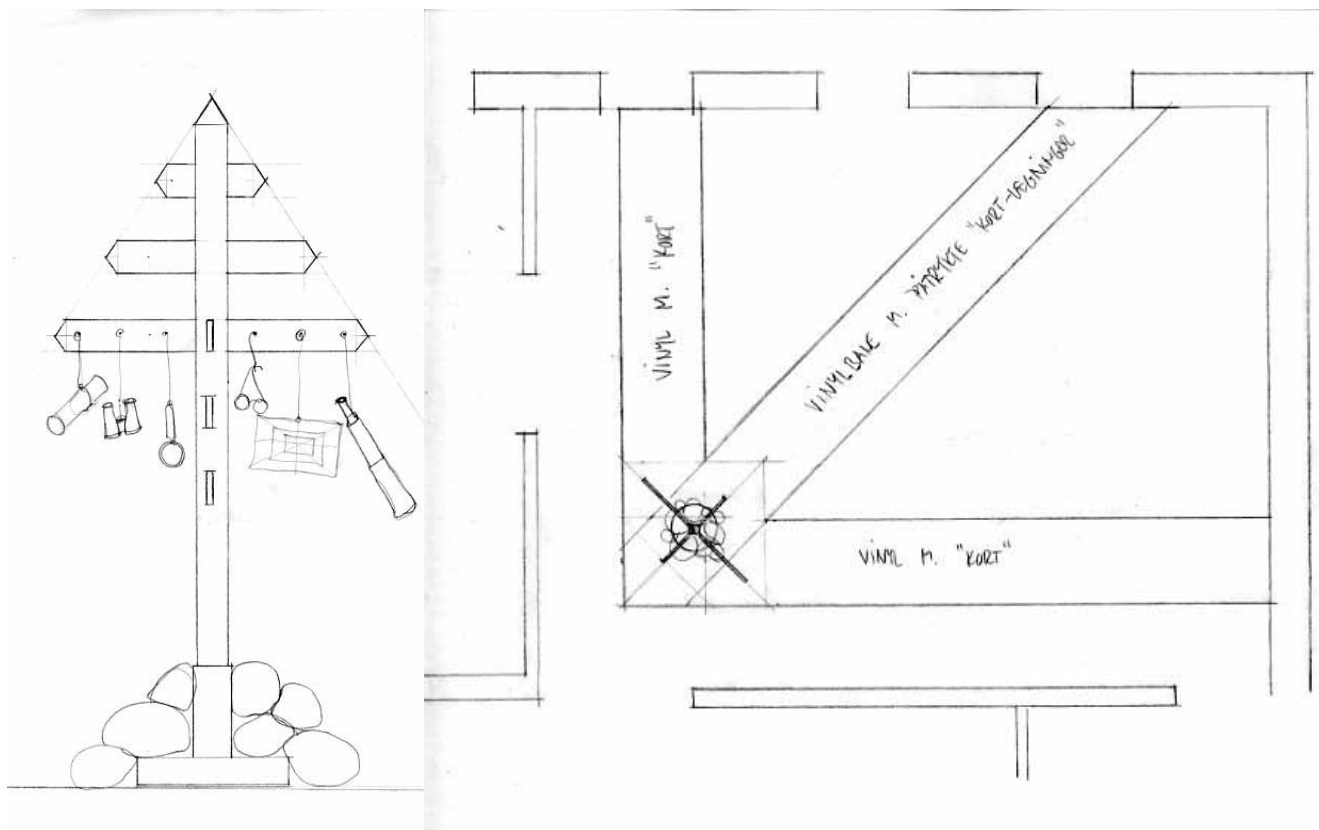
skoleombygningen, hvor det for første gang var lykkedes at finde spor af Vardes middelalder (se artiklen af Lars Bentsen), dels en udstilling, hvor Otto Frellos forunderlige malerier blev sat i forbindelse med udvalgte dele af vores øvrige museumsgenstande. Til det sidste fik vi stor hjælp af scenograf Peter Rafn Dahm, der gelejdede os igennem et par workshops, samlede idéer op, udviklede på dem og tegnede og byggede modeller.

Otto Frellos billeder blev delt i fire temaer, nemlig: "Spejlinger"; "Virkeligheden i Perspektiv", "Overgangszoner" og "Indblik og Udsyn". Der blev sat et par af museets medarbejdere som idéudviklere på hvert tema, der fik sit eget rum og de fik ansvaret for at udvælge de museumsgenstande, der sammen med Frellos malerier skulle

belyse temaet. Samtidig arbejdede Peter med oplæg til udstillingselementer, der kunne underbygge temaerne, ligesom han lavede skitser og modeller til et nyt, fleksibelt skrankesystem til receptionen.

Modeller til nyt modulsystem til skranke i receptionen.

Skitser til udstillingselementer i rummet "Virkeligheden i Perspektiv".

Kort intens produktionsfase

Efter en intensiv idéudvikling fulgte en mindst lige så intensiv udvælgelse af genstande, produktion af tekster til udstillingen og udvikling af et nyt planchesystem. Peter Rafn Dahm havde foreslået, at vi arbejdede med skillevægge i akryl, så vi kunne få nogle forholdsvis lette vægge med mulighed for at lege med det transparente. Vest-

Media og især grafiker Linda Thomsen arbejdede med et nyt grafisk udtryk, og skabte nogle meget fine plancher, med stor vægt på billedsiden. Og vi arbejdede selv hårdt med at begrænse tekstdelen, så plancherne også indholdsmæssigt kunne blive indbydende og let tilgængelige.

Samtidig arbejdede tekstildesigner Annie Hjort med tekstilkunst til

planchernes bagsider. På tyndt silkestof limede hun jord i forskellige nuancer til illustration af jordlagene i en arkæologisk udgravning. Et silketryk af museets logo på stoffet inden pålimning af jord, og tilskårne plancher, der tillod et gennemkig til jordlagene fuldendte billedet af nogle meget smukke og indbydende plancher, som vi er meget glade for.

Tre dage før udstillingsåbning: Tekstil-designer Annie Hjort arbejder med at klæbe jord på bagsiden af plancherne til den arkæologiske udstilling.

Peter Rafn Dahm arbejder med jordlagene på plancherne.

Når vi det? To dage til åbning og et vist kaos råder.

To dage før åbning. Der hænges billeder op og lægges illustrationer på gulvet.

Spejlene til rummet "Spejlinger" er udvalgt og klar til ophængning.

Der begynder at komme genstande i udstillingen.

Dagen før åbningen:
Den sidste rengøring.

Det færdige resultat – dagen før åbningen.
I midten af rummet et 1000-liters akvarium
med en af brøndene fra udgravningen
i skolegården. Sammen med en lille
stime guldfisk i sig selv en skulptur.

Udstillingsåbning

Den 4. juli oprandt med høj sol over Varde og et ekstremt hårdtarbejdede udstillingshold – der talte samtlige medarbejdere på museet (og enkelte venlige ægtefæller) samt scenografer og øvrigt ekstra mandskab, kunne puste ud og gå på sommerferie med mere end god samvittighed. Det, som burde være umuligt, var lykkedes. På en måned var førstesalen i den gamle skole forandret til første etape i det ny Varde Museum.

Kvalitetskontrol. Otto Frello ser og kommenterer ophængningen kort før den officielle åbning.

Borgmester Gylling Haahr holder tale ved indvielsen af det ny Varde Museum.

En glad bestyrelsesformand, Peter Guldberg (i midten) sammen med Stense og Otto Frello samt bygherren, Steen Dyrvig og fotograf Svend Dyrvig.

De næste skridt

Det er planen, at der ikke skal være egentlige permanente udstillinger på det ny Varde Museum. Derimod skal de forskellige tematiske udstillinger have en levetid på 4-6 år og løbende udskiftes, sådan at der principielt sker fornyelse af udstillingerne hvert år.

Der har været to formål med at etablere første etape af udstillingen så hurtigt. Dels har vi ønsket at vise, at der faktisk kan komme en god udstillingsbygning ud af den gamle skole-

bygning og give vore gæster en hurtig forsmag på det ny museum. Dels har vi ønsket at prøve nye udstillingsidéer af, som vi kan udvikle og justere hen over de kommende etaper, der forventes at åbne løbende frem mod 100-års jubilæet i 2012.

Og begge formål må siges at være opfyldt. De nye, lyse lokaler giver i sig selv en mere indbydende ramme for udstillingerne, og vi har fået rigtig mange positive bemærkninger i den forbindelse. De mere legende og eks-

perimenterende elementer i den ny udstilling har både været sjove at prøve af, og lærerige. Vi har stadig mange ting, der skal prøves i de kommende udstillinger, men vi har taget de første skridt ind i en museumsfremtid, som ligger langt fra den traditionelle museumsudstilling. Og den tid, hvor Varde Museum skulle være et miniature Nationalmuseum er definitivt forbi. Vi vil lave noget, der er meget sjovere – og noget som ikke findes andre steder overhovedet.

Fra receptionen hvor cirka 100 mennesker besøgte udstillingen.